

XVI edycja konferencji „GIS w praktyce”, Warszawa, 9 czerwca

BLIŻEJ INFORMACJI

7 czerwca 2010 r. weszła w życie ustawa o infrastrukturze informacji przestrzennej odnosząca przepisy dyrektywy INSPIRE do polskich realiów. Centrum Promocji Informatyki (CPI), organizując 9 czerwca konferencję nt. wdrażania nowej ustawy oraz zasad wykorzystania informacji sektora publicznego, znakomicie wpasowało się w aktualną problematykę.

PAWEŁ SUDRA

Wszystko, co dzieje się w Polsce z informacją przestrzenną zbieraną przez sektor publiczny, podlega regulacjom prawa krajowego, a ponadto – odkąd jesteśmy członkiem Unii Europejskiej – wspólnotowego. Do regulacji unijnych należy dyrektywa INSPIRE, ale także tzw. dyrektywa PSI (*public sector information*) dotycząca dostępu do informacji sektora publicznego. Prawodawstwo krajowe to *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, wiele regulacji branżowych oraz nowa ustawa o infrastrukturze informacji przestrzennej (IIP). Ta ostatnia jest podstawowym instrumentem transpozycji dyrektywy INSPIRE w Polsce, ale obowiązują nas również (i ukazują się także w języku polskim) zatwierdzone przez Komisję Europejską przepisy wykonawcze INSPIRE. Podczas 16. edycji warszawskiej konferencji „GIS w praktyce” uczestnicy wysłuchali cyklu wykładów dotyczących różnych aspektów budowy IIP w Polsce, ze szczególnym odniesieniem do uwarunkowań prawnych.

● INSPIRE I NOWE PRAWO

Czym jest ta unijna dyrektywa, w jaki sposób funkcjonują jej przepisy wykonawcze i jakie są implikacje INSPIRE dla Polski – przypominał prof. Jerzy Gaździcki (PTIP), przewodniczący Rady ds. Implementacji INSPIRE. Omówił także najważniejsze zapisy ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej, która wprowadza m.in. pojęcie interoperacyjności zbiorów danych i usług, nakazuje tworzenie metadanych oraz usług danych przestrzennych. Dostęp do usług wyszukiwania i przeglądania określony jest jako powszechny i nieodpłatny, natomiast za pobieranie, przekształcanie danych i wywoływanie innych usług mo-

gą być pobierane opłaty. Nie dotyczy to udostępniania danych i usług pomiędzy organami administracji w celu realizacji zadań publicznych – w takim przypadku muszą być one nieodpłatne. Koordynacją budowy infrastruktury ma się zajmować minister właściwy ds. administracji publicznej (minister spraw wewnętrznych i administracji) przy pomocy głównego geodety kraju. W praktyce odpowiedzialność spada więc na GUGiK.

Implementacja zapisów ustawy o IIP jest ważna, ale trzeba jeszcze do niej opracować przepisy wykonawcze. Równocześnie na szczeblu Wspólnoty Europejskiej trwa tworzenie wspomnianych już przepisów wykonawczych INSPIRE, których opracowanie rozpisano do 2012 roku.

● MONITORING IIP

Monitoring i sprawozdawczość budowy infrastruktury dla Komisji Europejskiej to kolejna istotna sprawa. Podczas konferencji tym tematem zajęła się dr hab. Elżbieta Bielecka (IGiK, WAT). Monitoring obejmuje metadane, zbiory danych przestrzennych oraz usługi sieciowe. GUGiK nadzoruje, czy europejskie kryteria są u nas spełnione – tworzy zestawienia wskaźników na podstawie informacji nadsyłanych z poszczególnych resortów wdrażających IIP w Polsce. Sprawozdanie do Komisji Europejskiej przekazywane będzie corocznie, w terminie do 15 maja. Pierwsze, przekazane 15 maja 2010 r. za okres niespełna 7 miesięcy (9 czerwca – 31 grudnia 2009 r.) zawierało wykaz istniejących w Polsce zbiorów danych przestrzennych dla tematów z wszystkich trzech załączników do dyrektywy INSPIRE. Ze sprawozdania wynika, że większość zbiorów pokrywa obszar całego kraju, wyjątkiem są LPIS, BDOT i mapy glebowo-rolne. Większość zasobów danych opisano metadanymi, w tym niektóre (Mapę Podziału Hydrograficznego Polski i zbiory geolo-

giczne) – zgodnymi z profilem INSPIRE. Dla wielu zbiorów dostępna jest usługa przeglądania, dla kilku – usługi wyszukiwania i pobierania, dla nielicznych – usługa przekształcania.

● DOSTĘP DO INFORMACJI

Do problemów legislacyjnych związanych z ponownym wykorzystaniem informacji sektora publicznego – w kontekście informacji przestrzennej, ale też szerszym – odniosła się prof. Grażyna Szpor, kierownik Katedry Prawa Informatycznego UKSW. Kwestie te reguluje dyrektywa w sprawie ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego (PSI) przyjęta przez Unię Europejską w 2003 r. Brak wdrożenia jej zapisów przez Polskę (termin minął w 2005 r.) skutkowało wszczęciem przez Komisję Europejską postępowania przeciwko naszemu krajowi. We wrześniu 2009 r. przygotowano wprawdzie założenia odrębnej regulacji (ustawy o PSI), jednak w obawie o potencjalne kolizje z innymi aktami prawnymi, w tym dyrektywą INSPIRE, prac nie kontynuowano. Dopiero w czerwcu 2010 r. powstały założenia i projekt nowelizacji ustawy o dostępie do informacji publicznej, która ma zapewnić zgodność polskiego prawa z wymogami dyrektywy PSI.

Wypowiedzi prawników było więcej. Mateusz Badowski (UKSW oraz Uniwersytet w Osnabrück) mówił o polskiej ustawie ustanawiającej IIP na tle niemieckich doświadczeń (gdzie mamy do czynienia z odrębnym prawodawstwem dla 17 krajów związkowych). Zastanawiał się, czy geoinformacja jest informacją publiczną, szczególnie gdy dane w ramach infrastruktury udostępniane są przez podmioty niepubliczne, i jak ma się informacja przestrzenna do informacji o środowisku. Aby uzyskać dostęp do tej drugiej trzeba zwykle złożyć odpowiedni wniosek, ponadto nie musi być ona w formie elektronicznej. Poruszył także kwestię odpłatności za usługi udostępniane w internecie – obsługę systemu musi zagwarantować odpowiedni urząd. Jeżeli służące temu celowi rozwiązania technologiczne nie funkcjonują, dane należy udostępnić bez opłat. ■